

PREGOVARAČKA POZICIJA CRNE GORE
ZA MEĐUVLADINU KONFERENCIJU O PRISTUPANJU CRNE GORE
EVROPSKOJ UNIJI
ZA POGLAVLJE 7 - PRAVO INTELEKTUALNE SVOJINE

Podgorica, 17. oktobra 2013.

I. SAŽETAK PREGOVARAČKE POZICIJE

Crna Gora prihvata pravnu tekovinu Evropske unije (EU) obuhvaćenu poglavljem Pravo intelektualne svojine koja je na snazi 21. XI 2013. i do trenutka pristupanja ne očekuje poteškoće u sprovođenju pravne tekovine EU u okviru ovog poglavlja.

Crna Gora ne traži trajna izuzeća niti prelazna razdoblja za sprovođenje pravne tekovine EU u okviru ovog poglavlja.

II. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

II. 1. ZAKONODAVNI OKVIR

Osnovni propisi Crne Gore u oblasti obuhvaćenoj Poglavljem 7 – Pravo intelektualne svojine su: Zakon o autorskom i srodnim pravima (“Službeni list CG”, br. 37/11), Zakon o žigu (“Službeni list CG”, br. 72/10 i 44/12), Zakon o patentima (“Službeni list CG”, br. 66/08, 40/10 i 40/11), Zakon o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna (“Službeni list CG”, br. 80/10 i 27/13), Zakon o oznakama geografskog porijekla (“Službeni list CG”, br. 48/08 i 40/11), Zakon o oznakama porijekla, geografskim oznakama i oznakama garantovano tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (“Službeni list CG”, br. 18/11), Zakon o zaštiti topografija poluprovodnika (“Službeni list CG”, br. 75/10), Zakon o zaštiti biljnih sorti (“Službeni list RCG”, br. 48/07 i “Službeni list CG”, br. 48/08), Zakon o optičkim diskovima (“Službeni list CG”, br. 2/07 i 53/11), i Uredba o postupanju carinskog organa s robom za koju se sumnja da povređuje prava intelektualne svojine (“Službeni list CG”, br. 33/11).

Krivična djela protiv intelektualne svojine propisana su Krivičnim zakonikom (“Službeni list RCG”, br. 70/03, 13/04, 47/06 i “Službeni list CG”, br. 40/08, 25/10 i 32/11).

Zakonodavstvo Crne Gore u ovom području, u velikoj mjeri je već usklađeno s pravnom tekovinom EU. Crna Gora je svjesna obaveze stalnog i kontinuiranog usklađivanja propisa s pravnom tekovinom EU iz oblasti intelektualne svojine. Određene uočene neusklađenosti u pojedinim područjima u potpunosti će se uskladiti do trenutka pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Crna Gora ne očekuje bilo kakve poteškoće s usklađivanjem ovih propisa.

Crna Gora je članica međunarodnih sporazuma, ugovora i konvencija iz oblasti intelektualne svojine i to:

1. Konvencije o osnivanju Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu;
2. Pariške konvencije za zaštitu industrijske svojine;

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

3. Bernske konvencije o zaštiti književnih i umjetničkih djela;
4. Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (TRIPS);
5. Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prevarnih oznaka porijekla na proizvodima;
6. Madridskog aranžmana o međunarodnom registrovanju žigova;
7. Protokola uz Madridski aranžman o međunarodnom registrovanju žigova;
8. Haškog sporazuma o međunarodnom prijavljivanju uzoraka i modela;
9. Ničanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga radi registrovanja žigova;
10. Lokarnskog aranžmana o ustanovljenju međunarodne klasifikacije industrijskih uzoraka i modela;
11. Lisabonskog sporazuma o zaštiti oznaka porijekla i njihovoj međunarodnoj registraciji;
12. Najrobijskog sporazuma o zaštiti olimpijskog simbola;
13. Ugovora o žigovnom pravu;
14. WIPO ugovora o autorskim pravima;
15. WIPO ugovora o interpretacijama i fonogramima;
16. Konvencije o zaštiti proizvođača fonograma od neovlašćenog umnožavanja njihovih fonograma;
17. Međunarodne konvencije o zaštiti izvođača, proizvođača fonograma i ustanova za radio-difuziju;
18. Konvencije o distribuciji signala za prenos programa preko satelita;
19. Budimpeštanskog ugovora o međunarodnom priznavanju depozita mikroorganizama za potrebe patentnog postupka;
20. Ugovora o saradnji u oblasti patenata;
21. Strazburškog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji patenata;
22. Ugovora o patentnom pravu;
23. Bečkog sporazuma o ustanovljenju međunarodne klasifikacije figurativnih elemenata žigova;
24. Međunarodne konvencije o zaštiti novih biljnih sorti.

II.2. INSTITUCIONALNI OKVIR

U Crnoj Gori postoje odgovarajući institucionalni okvir za efikasno primjenjivanje prava intelektualne svojine. Stoga nije potrebno osnivati nove institucije za primjenjivanje pravne tekovine Evropske unije u oblasti intelektualne svojine. Za sprovođenje prava intelektualne svojine u prvom redu nadležni su: Ministarstvo ekonomije, Zavod za intelektualnu svojinu, Uprava carina, Uprava policije, Uprava za inspeksijske poslove, Fitosanitarna uprava, Privredni sud u Podgorici i osnovni sudovi i tužilački organi Crne Gore.

Crna Gora će u pretprijetnom periodu nastaviti da radi na jačanju institucionalnih i administrativnih kapaciteta radi efikasnog poštovanja prava intelektualne svojine svih institucija uključenih u poštovanje prava intelektualne svojine. Mjere jačanja institucionalnih i

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

administrativnih kapaciteta razrađene su u Nacionalnoj strategiji intelektualne svojine za period 2012. do 2015. koju je Vlada Crne Gore donijela na sjednici od 29. XII 2011. Izrađen je i Akcioni plan za postizanje ciljeva Nacionalne strategije intelektualne svojine. Implementacija ovog dokumenta je odgovornost radne grupe formirane od strane Vlade i sačinjavaju je predstavnici Ministarstva ekonomije, Zavoda za intelektualnu svojinu, Uprave carina, Tržišne inspekcije, Privrednog suda, Ministarstva obrazovanja i sporta, Ministarstva nauke i Uprave policije. Predstavnici radne grupe su odgovorni za implementaciju određenih djelova Strategije. Zavod za intelektualnu svojinu je odgovoran za implementaciju, razvoj dokumenta, koordinaciju aktivnosti i odnosa između partnera i nosioca prava. Kako bi se ocijenio napredak implementacije Strategije radne grupa se sastaje četiri puta godišnje.

III. USKLADIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA

III.1. Autorsko pravo i srodna prava

Autorsko i srodna prava su u Crnoj Gori uređena Zakonom o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list CG", br. 37/11) i Pravilnikom o deponovanju i evidenciji autorskih djela i predmeta srodnih prava ("Službeni list CG", br. 30/12). Odredbe Zakona o autorskom i srodnim pravima su u velikoj mjeri usklađene s pravnom tekovinom Evropske unije i to:

Direktivom Savjeta 93/83/EEZ od 27. IX 1993. o koordinaciji određenih pravila za autorsko i srodna prava koja se odnose na satelitsko emitovanje i kablovsku retransmisiju; Direktivom 96/9/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 11. III 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka; Direktivom 2001/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. V 2001. o harmonizaciji određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacionom društvu; Direktivom 2001/84/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. IX 2001. o pravu slijeđenja u korist autora originala umjetničkog djela; Direktivom 2006/115/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. XII 2006. o pravu davanja u zakup i pravu davanja na poslugu kao i o određenim pravima srodnim autorskom pravu na području intelektualne svojine; Direktivom 2006/116/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. XII 2006. o trajanju zaštite autorskog i određenih srodnih prava koja je izmijenjena Direktivom 2011/77/EU; Direktivom 2009/24/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. IV 2009. o pravnoj zaštiti kompjuterskih programa; Direktivom 2012/28/EU Evropskog parlamenta i Savjeta 25. X 2012. o određenim dozvoljenim upotrebama dijela čiji je autor nepoznat; Direktivom Savjeta 87/54/EEC 16. XII 1986. o legalnoj zaštiti topografija poluprovodnika; Direktivom 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta o sprovođenju prava intelektualne svojine; WIPO Ugovorom o autorskom pravu iz 1996; WIPO Ugovorom o interpretacijama i fonogramima iz 1996.

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

Direktiva 2001/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. V 2001. o harmonizaciji određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacionom društvu

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o autorskom i srodnim pravima gotovo u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 2001/29/EZ. Zakon o autorskom i srodnim pravima je usaglašen s odredbama Direktive 2001/29/EZ koje se odnose na pravo umnožavanja, pravo javnog saopštavanja i stavljanja na raspolaganje javnosti, kao pravo distribuiranja. Takođe, utvrđen je i sistem ograničenja prava na način kako je to predviđeno u Direktivi 2001/29/EZ. U Zakon o autorskom i srodnim pravima ugrađene su mjere zaštite protiv izbjegavanja učinkovitih tehničkih mjera i podataka o upravljanju pravom. Zakon o autorskom i srodnim pravima je, radi usklađivanja s pravnom tekovinom EU, neophodno izmijeniti u dijelu koji se odnosi na iscrpljenje prava distribuiranja na način što će se iscrpljenje prava distribuiranja proširiti na područje EU danom pristupanja Crne Gore EU. Pravilo o iscrpljenju prava distribuiranja se u sadašnjem crnogorskom zakonodavstvu primjenjuje na području Crne Gore.

Crna Gora će se dodatno uskladiti s odredbama direktive 2001/29, posebno u dijelu odredbi o ograničenju od autorskog i srodnih prava u odnosu na umnožavanje za privatne svrhe, do 2015.

Direktiva Savjeta 93/83/EEZ od 27. IX 1993. o koordinaciji određenih pravila za autorsko i srodna prava koja se odnose na satelitsko emitovanje i kablovsku retransmisiju

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o autorskom i srodnim pravima gotovo u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 93/83/EEZ. Zakon o autorskom i srodnim pravima sadrži odredbe o saopštavanju javnosti preko satelita, kao i odredbe o pravu kablovske retransmisije. U pogledu definicije „satelita“ iz Direktive 93/83/EEZ, Crna Gora će se dodatno uskladiti s odredbama Direktive 93/83 do 2015.

Direktiva 96/9/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 11. III 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o autorskim i srodnim pravima gotovo u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 96/9/EZ. Opšta odredba o iscrpljenju prava distribuiranja se odnosi i na baze podataka kao autorska djela. Pravilo o iscrpljenju prava distribuiranja se u sadašnjem crnogorskom zakonodavstvu primjenjuje na području Crne Gore. Predviđa se izmjena Zakona o autorskom i srodnim pravima radi uređenja pravila o iscrpljenju prava distribuiranja u odnosu na područje cijelog zajedničkog tržišta. Radi potpune usklađenosti Zakona s članom 7 Direktive 96/9/EZ, potrebno je izmijeniti član 141 Zakona o autorskom i srodnim pravima, što se očekuje do kraja 2015.

Odredba člana 11 Direktive 96/9/EZ o primjeni pravila prava *sui generis* proizvođača baza podataka u odnosu na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava državljani države članice ili čiji proizvođači ili nosioci prava imaju prebivalište na području Zajednice, kao i o sporazumima koje sklapa Evropski savjet na prijedlog Evropske komisije, a kojima se proširuje *sui generis* pravo proizvođača baza podataka na baze podataka proizvedene u trećim državama, nije sadržana u Zakonu o autorskom i srodnim pravima. Sve neophodne izmjene zakona biće izvršene do kraja 2015.

Odredbe Direktive 96/9/EZ kojima je pretpostavka punopravno članstvo u EU primjenjivaće se danom pristupanja Crne Gore EU. Zakon o autorskom i srodnim pravima je, radi usklađivanja s pravnom tekovinom EU, neophodno izmijeniti u dijelu koji se odnosi na *sui generis* pravo na način što će se iscrpljenje prava distribuiranja proširiti na područje EU danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Direktiva 2001/84/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. IX 2001. o pravu slijedenja u korist autora originala umjetničkog djela

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o autorskom i srodnim pravima u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 2001/84/EZ, te da nema potrebe za zakonodavnim promjenama.

Direktiva 2006/115/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. XII 2006. o pravu davanja u zakup i pravu davanja na poslugu kao i o određenim pravima srodnim autorskom pravu na području intelektualne svojine

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o autorskom i srodnim pravima, u ovoj fazi pregovora, u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 2006/115/EZ, te da nema potrebe za zakonodavnim promjenama. Pravo davanja u zakup i pravo davanja na poslugu su prema Zakonu o autorskom i srodnim pravima isključiva prava. Ovaj zakon obezbjeđuje pojedinačna isključiva prava predviđena Direktivom 2006/115/EZ kako za autore, tako i za nosioce srodnih prava. Što se tiče ograničenja prava, Zakon o autorskom i srodnim

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

pravima u potpunosti sadrži odredbe utvrđene u Direktivi 2006/115/EZ. Pravilo o iscrpljenju prava distribuiranja se u sadašnjem crnogorskom zakonodavstvu primjenjuje na području Crne Gore. Zakon o autorskom i srodnim pravima je, radi usklađivanja s pravnom tekovinom Evropske unije, neophodno izmijeniti u dijelu koji se odnosi na iscrpljenje prava distribuiranja na način što će se iscrpljenje prava distribuiranja proširiti na područje EU danom pristupanja Crne Gore EU.

U skladu s nacionalnim Zakonom o autorskom i srodnim pravima, pravno davanja u zakup je isključivo pravo. Pravo davanja na poslugu je također isključivo pravo, iako Direktiva dozvoljava državama članica da mogu da odluče je li pravo davanja na poslugu isključivo pravo ili pravo na pravičnu naknadu. Crna Gora obezbjeđuje jaču zaštitu nosiocima prava. Što se tiče odredbi Zakona koje se odnose na iscrpljenje prava distribuiranja, Crna Gora naglašava da će preduzeti neophodne mjere i izvršiti dodatno usklađivanje Zakona o autorskom i srodnim pravima s odredbama direktive 2006/115 koje se odnose na iscrpljenje prava distribuiranja do 2015.

Direktivom 2006/116/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. XII 2006. o trajanju zaštite autorskog i određenih srodnih prava

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o autorskom i srodnim pravima u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 2006/116/EZ te da nema potrebe za zakonodavnim promjenama.

Zakon o autorskom i srodnim pravima nije usklađen s odredbama Direktive 2011/77/EC. Crna Gora ocjenjuje da je neophodno, radi usklađivanja s odredbama Direktive 2011/77/EC izmijeniti pojedine odredbe Zakona o autorskom i srodnim pravima koje se odnose na rokove trajanja zaštite prava, tako što će se produžiti rokovi trajanja zaštite prava interpretatora i proizvođača fonograma. Naime, Direktiva 2011/77/EC je propis usvojen neposredno nakon usvajanja Zakona o autorskom i srodnim pravima Crne Gore, tj. 12. VII 2011. Potpuna harmonizacija je predviđena do kraja 2015.

Direktiva 2009/24/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. IV 2009. o pravnoj zaštiti kompjuterskih programa

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o autorskom i srodnim pravima gotovo u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 2009/24/EZ. Opšta odredba o iscrpljenju prava distribuiranja se odnosi i na kompjuterske programe kao autorska djela. Pravilo o iscrpljenju prava distribuiranja se u sadašnjem crnogorskom zakonodavstvu primjenjuje na području Crne Gore. Zakon o autorskom i srodnim pravima je, radi usklađivanja s pravnom tekovinom EU, neophodno izmijeniti u dijelu koji se odnosi na iscrpljenje prava

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

distribuiranja na način što će se pravilo iscrpljenja prava distribuiranja proširiti na područje EU danom pristupanja Crne Gore EU.

U vezi s odredbama zakona o kompjuterskim programima, neophodno je izmijeniti član 110 Zakona o autorskom i srodnim pravima na način što je riječi „ne odnose se na“ potrebno zamijeniti riječima „ne utiču“.

Direktiva 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta o sprovođenju prava intelektualne svojine

Crna Gora ocjenjuje da su njeni propisi o sprovođenju prava gotovo u potpunosti usklađeni s odredbama Direktive 2004/48/EZ. Crna Gora će dodatno vršiti usklađivanje s odredbama direktive 2004/48 u izmjenama Zakona o autorskom i srodnim pravima posebno u odnosu na mjere protiv posrednika. Izmjene Zakona će preciznije definisati odredbe za mjere protiv posrednika iz člana 11 Direktive 2004/48/EZ, što se očekuje do kraja 2015.

WIPO Ugovor o autorskom pravu iz 1996.

Crna Gora ocjenjuje da je u potpunosti usklađena s odredbama WIPO Ugovora o autorskom pravu iz 1996.

WIPO Ugovorom o interpretacijama i fonogramima iz 1996.

Crna Gora ocjenjuje da je u potpunosti usklađena s odredbama WIPO Ugovora o interpretacijama i fonogramima iz 1996.

Direktiva 2012/28/EU o određenim dozvoljenim upotrebama djela čiji je autor nepoznat

Zakon o autorskom i srodnim pravima nije usklađen s odredbama Direktive 2012/28/EU. S obzirom da je nakon usvajanja Zakona o autorskom i srodnim pravima usvojena Direktiva 2012/28/EU o određenim dozvoljenim upotrebama djela čiji je autor nepoznat, potrebno je izmijeniti Zakon o autorskom i srodnim pravima u cilju transponovanja Direktive 2012/28/EU, što je predviđeno do kraja 2015.

Preporuka EK od 18. V 2005. o kolektivnom prekograničnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava za legitimne on-line muzičke servise

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

Odredbe o ostvarivanju autorskog i srodnih prava sadržane su u Zakonu o autorskom i srodnim pravima. Autorsko i srodna prava se kolektivno ostvaruju putem organizacija za kolektivno ostvarivanje prava. Organizacije ostvaruju prava za cijeli svjetski repertoar i distribuiraju naknade nosiocima prava neposredno ili posredstvom sestrinskih organizacija s kojima imaju ugovore o međusobnom zastupanju. Ne postoje posebne odredbe o ostvarivanju prava *on-line*.

Usvajanje navedenih izmjena Zakona o autorskom i srodnim pravima očekuje se najkasnije do kraja 2015.

Prema nacionalnom Zakonu o autorskim i srodnim pravima država nema pravo da osniva organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, jer su ova prava privatna. U skladu s tim, državni organi, prvenstveno Zavod za intelektualnu svojinu pomaže u osnivanju određenih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koje su podnijele zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti. Zavod daje savjete nosiocima prava koji žele da osnuju organizaciju za kolektivno ostvarivanje svojih prava na način što ih podučava na koji način da pravilno podnesu zahtjev, kako da vrše pripremu svih neophodnih dokumenata, statuta i drugih unutrašnjih akata, kako da vrše obuku zaposlenih, kako da uspostave saradnju sa stranim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava itd. O ovim radnjama postoji obimna dokumentacija (zapisnici sa sastanka, pozivi s detaljnim obrazloženjima i objašnjenjima, itd.) koja svjedoči o aktivnostima Zavoda u tom pogledu.

Pored toga, državni organi nadležni za sprovođenje prava intelektualne svojine (uglavnom Zavod) naglašavaju značaj kolektivnog ostvarivanja prava na svim seminarima i radionicama koje organizuju različite institucije i poziva nosioce prava na osnivanje sopstvenih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Imajući u vidu odredbe Zakona o autorskom i srodnim pravima, strani nosioci prava nemaju prepreku u ostvarivanju svojih prava u Crnoj Gori, jer zakon predviđa mogućnost individualnog ostvarivanja prava.

III.2. Topografije poluprovodnika

Topografija poluprovodnika uređena je Zakonom o zaštiti topografija poluprovodnika ("Službeni list Crne Gore", br. 75/2010) kao i Uredbom o postupku zaštite topografija integrisanih kola ("Službeni list SRJ", br. 44/98 i 47/98). Odredbe Zakona o zaštiti topografije poluprovodnika usklađene su u velikoj mjeri s Direktivom 87/54/EEZ o pravnoj zaštiti topografija poluprovodnika. Prevod Zakona o zaštiti topografije poluprovodnika s crnogorskog jezika na engleski jezik, nije u skladu s terminima koji se koriste za ovaj oblik intelektualne svojine u Evropskoj uniji. Potrebno je usaglasiti engleski prevod citiranog zakona. Zakon o zaštiti topografija poluprovodnika će biti neophodno

izmijeniti u dijelu koji se odnosi na princip iscrpljenja prava uvođenjem unijskog iscrpljenja prava i na područje zajedničkog tržišta EU, od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Usvajanje navedenih izmjena Zakona o zaštiti topografija poluprovodnika očekuje se najkasnije do kraja 2015.

III.3. INDUSTRIJSKA SVOJINA

- Žig

Žig kao pravo industrijske svojine u Crnoj Gori uređen je odredbama Zakona o žigu ("Službeni list CG", br. 72/10 i 44/12) i Pravilnikom o postupku za priznanje, promjenama, obnovi važenja, i međunarodnoj registraciji žiga („Službeni list CG" br.50/2011 od 21. X 2011.). Odredbe Zakona o žigu su u velikoj mjeri usklađene s pravnom tekovinom Evropske unije i to: Direktivom 2008/95/EC Evropskog parlamenta i Savjeta 22. X 2008. o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima i Regulativom Savjeta (EC) br. 207/2009 o žigu Zajednice. Crna Gora je potpisnica najvažnijih međunarodnih ugovora iz ovog područja: Madridskog aranžmana o međunarodnoj registraciji žigova iz 1891. (NN MU 12/93) i Protokola koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova iz 1989. (NN MU 18/03), Ničanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga u svrhu registracije žigova iz 1957. (s pravnim dejstvom od 3. VI 2006.) i Bečkog sporazuma o ustanovljenju međunarodne klasifikacije figurativnih elemenata žigova, usvojen u Beču 12. VI 1985, a izmijenjen 01. X 1985. ("Službeni list CG - međunarodni ugovori" br. 08/11).

Crna Gora ocjenjuje da je Zakon o žigu u potpunosti usklađen s odredbama Direktive 89/104/EEZ od 21. XII 1988. za usklađivanje pravnih propisa država članica koje se odnose na žigove te da nema potrebe za zakonodavnim promjenama. Odredbe Direktive 89/104/EEZ kojima je pretpostavka punopravno članstvo u EU primjenjivaće se danom pristupanja Crne Gore EU.

Zakon o žigu je, radi usklađivanja s pravnom tekovinom Evropske unije, neophodno izmijeniti u dijelu koji se odnosi na princip nacionalnog iscrpljenja prava žiga proširenjem iscrpljenja na područje EU od dana pristupanja Crne Gore EU. Slijedom odredbe Zakona o žigu, nacionalni princip iscrpljenja prava žiga zamijenit će se iscrpljenjem u odnosu na cijelo područje Evropske unije sklapanjem ugovora o pristupanju.

Usvajanje navedenih izmjena Zakona o žigu očekuje se najkasnije do kraja 2015.

Crna Gora prihvata rješenje po kojem se dejstvo žigova Zajednice (CTM-a) registrovanih ili prijavljenih prije datuma pristupanja Crne Gore u EU automatski proširuje na Crnu Goru danom pristupanja EU. Radi očuvanja prava nosioca nacionalnih prava stečenih prije trenutka ulaska u punopravno članstvo, predvidjet će se mogućnost zabrane upotrebe CTM-

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

ova kojima je učinak automatski proširen na Crnu Goru na području Crne Gore u slučaju konflikta s takvim pravima. Jednako tako osigurat će se mogućnost zabrane upotrebe takvih CTM-ova na području Crne Gore ako postoji apsolutni razlog zbog kojeg im se mogla odbiti registracija ili ih proglasiti ništavnim prema crnogorskom pravu i prije datuma ulaska u punopravno članstvo. Senioritet žiga nacionalno registrovanog žiga prije trenutka ulaska u punopravno članstvo moći će se ostvariti samo ukoliko ta nacionalna registracija ima prioritet u odnosu na CTM.

Crna Gora će izmjenama uskladiti Zakon s odredbama Regulative Komisije (EK) br. 216/96 o utvrđivanju pravila postupka žalbenih vijeća Zavoda za harmonizaciju unutrašnjeg tržišta u dijelu koji se odnosi na postupak po žalbi na odluke nadležnog organa.

- **Industrijski dizajn**

Industrijski dizajn kao pravo industrijske svojine u Crnoj Gori uređen je odredbama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna ("Službeni list CG", br. 80/10 i 27/13) i Pravilnikom o postupku za priznanje, promjenama i obnovi važenja industrijskog dizajna ("Službeni list CG", br.12/2012).

Odredbe Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna su u velikoj mjeri usklađene s pravnom tekovinom Evropske unije i to: Direktivom 98/71 (EZ) Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. X 1998. o pravnoj zaštiti dizajna; Uredbom Savjeta (EZ) br. 6/2002 o dizajnu Zajednice od 12. XII 2001. i Uredbom Komisije (EZ) br. 2245/2002 od 21. X 2002.

Što se tiče djelokruga industrijskog dizajna, Crna Gora je u potpunosti uskladila član 14 Zakona s članom 9 Direktive 98/71 usvojenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna („Sl.list CG“, br.27/2013).

Terminološku neusaglašenost između termina „autor“ i „dizajner“ u Zakonu o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna Crna Gora će se regulisati izmjenom Zakona.

Crna Gora će izmjenama uskladiti Zakon s odredbama Regulative Komisije (EC) br.216/96 o utvrđivanju pravila postupka žalbenih vijeća Zavoda za harmonizaciju unutrašnjeg tržišta u dijelu koji se odnosi na postupak po žalbi na odluke nadležnog organa. Crna Gora će Zakon o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna, radi usklađivanja s pravnom tekovinom Evropske unije izmijeniti u dijelu koji se odnosi na princip nacionalnog iscrpljenja prava dizajna proširenjem iscrpljenja na područje EU od dana pristupanja Crne Gore EU i dopuniti s odredbama o dizajnu Zajednice, koje će stupiti na snagu danom pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

- **Patent**

Oblast patentnog prava u Crnoj Gori uređena je Zakonom o patentima ("Službeni list Crne Gore",br. 66/08, 40/2010, 40/2011) i Uredbom o postupku za pravnu zaštitu pronalazaka („Službeni list SCG“ broj 62/04). Crnogorski Zakon o patentima je u velikoj mjeri usklađen s međunarodnim standardima kao i pravnom tekovinom EU.

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI

19. IV 2017.

Neusklađenosti se odnose na dio Zakona o patentima koji uređuje sertifikat o dodatnoj zaštiti (uključujući proširenje zaštite za lijekove za pedijatrijsku upotrebu), prisilne licence kao i dio akata, vezanih za biološki materijal. Zakon o patentima sadrži princip nacionalnog iscrpljenja prava. U cilju usklađivanja pravila o iscrpljenju prava patenta u odnosu na područje cijelog zajedničkog tržišta, Predlog zakona o patentima uređio je i unijsko iscrpljenje prava, uz stupanje na snagu odgovarajućih odredbi, danom pristupanja Crne Gore u EU.

Bilateralni plan saradnje koji je potpisan između Evropske patentne organizacije i Zavoda za intelektualnu svojinu pruža kompletan paket mjera za jačanje informatičke infrastrukture u oblasti patenata koji će uspostaviti njihovu bazu. Novi Zakon o patentima sadržaće mogućnost izjavljivanja žalbe na odluke Zavoda za intelektualnu svojinu. Protiv drugostepenih odluka tužbom će se moći pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore. Protiv odluka drugostepenog organa postojaće pravo pokretanja upravnog spora tužbom pred Upravnim sudom Crne Gore. Novi Zakon o patentima će uključiti mogućnost za podnošenje žalbi protiv odluka Zavoda za intelektualnu svojinu.

Sertifikat o dodatnoj zaštiti

Uredba (EZ) br. 1610/96 Evropskog parlamenta i Savjeta koja se odnosi na uvođenje sertifikata o dodatnoj zaštiti sredstava za zaštitu bilja i Uredba Savjeta (EEZ) br. 1768/92, koja se odnosi na uvođenje sertifikata o dodatnoj zaštiti lijekova namijenjenih ljudima ili životinjama.

Odredbe o sertifikatu o dodatnoj zaštiti sadržane su u Zakonu o patentima. Neusklađenosti postoje u definiciji sertifikata, u preciziranju definicije da je u pitanju osnovni patent kao i uvođenju odredbi o ništavosti sertifikata. Predlog zakona o patentima je Programom rada Vlade Crne Gore predviđen za usvajanje u IV kvartalu 2013. i uređuje pitanje sertifikata o dodatnoj zaštiti za medicinska sredstva i sredstva za zaštitu bilja uključujući i odredbe koje se odnose na uslove za podnošenje žalbe na prvostepene odluke. Predlog zakona je u potpunosti usklađen s odredbama Regulative 1610/96 i Regulative 1768/92. Takođe, produžena je mogućnost trajanja sertifikata o dodatnoj zaštiti za šest mjeseci, ako je osnovni patent priznat za proizvod koji je lijek za pedijatrijsku upotrebu. Procedura priznanja patenta je dopunjena Predlogom zakona o patentima na način koji daje jači pravni smisao uređenju patentnog sistema u Crnoj Gori u skladu s međunarodnim standardima. To je uvođenje dokaza o patentibilnosti. Navedenom izmjenom podnosioci prijava za zaštitu pronalazaka patenta će s pojačanom pažnjom tražiti patentnu zaštitu za svoje pronalazke i time će se postići značajni efekti, kako za nosioce prava na patent tako i za postupanje

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

nadležnog organa a ujedno i za patentni sistem u cjelini u Crnoj Gori.

Prisilne licence

Uredba (EZ) broj 816/2006 o prinudnom licenciranju patenata u odnosu na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u države s javno zdravstvenim problemima

Crna Gora ocjenjuje da su odredbe Zakona o patentima o prisilnoj licenci u velikoj mjeri usklađene s Uredbom (EZ) br.816/2006. Radi postizanja potpune usklađenosti s Predlogom zakona o patentima uređene su i ove prisilne licence, na način da se omogući izvoz farmaceutskih proizvoda proizvedenih na osnovu odobrene prisilne licence u određene nerazvijene/slabo razvijene zemlje koje zadovoljavaju uslove propisane Uredbom (EZ) br.816/2006 i kojima su ti proizvodi neophodni kako bi riješili otvorene javno zdravstvene probleme.

Direktiva 98/44/EZ o pravnoj zaštiti biotehnoloških pronalazaka

Zakon o patentima sadrži odredbe koje su djelimično u skladu s Direktivom 98/44 EZ. Potpuna usklađenost (npr. s članovima 13, 21, 22 i 28 Direktive 98/44/EC) će biti postignuta usvajanjem Predloga zakona o patentima kao i Predlogom pravilnika o postupku za pravnu zaštitu patenta, posebno u odnosu na član 13 Direktive 98/44/EZ.

Evropski patent

Zakon o patentima Crne Gore sadrži odredbe o evropskom patentu koje su sadržane u Sporazumu Vlade Crne Gore i Evropske patentne organizacije o proširenju evropskih patenata na Crnu Goru ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 5/2009). Nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj patentnoj organizaciji kao i ratifikacije Konvencije o evropskom patentu, Zakon o patentima biće dopunjen odredbama neophodnim za primjenu Konvencije o evropskom patentu u Crnoj Gori. Crna Gora je u statusu posmatrača u Administrativnom savjetu Evropske patentne organizacije. U vezi s tim Vlada Crne Gore je potpisala sporazum o proširenju s Evropskom patentnom organizacijom. Ovaj sporazum je stupio na snagu 1. III 2010, što je bila osnova za zaključenje bilateralnog plana saradnje između Evropske patentne organizacije i Zavoda za intelektualnu svojinu, koji je stupio na snagu 24. IX 2012. Cilj je da se Crna Gora pripremi za punopravno članstvo u Evropskoj patentnoj organizaciji kao i za ratifikaciju Konvencije o evropskom patentu. Crna Gora prati dalji napredak na području patenta Zajednice i spremna je da, čim Konvencija o evropskom patentu zajedničkog tržišta stupi na snagu, preduzme potrebne

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

mjere za implementaciju iste u pravni sistem Crne Gore. Uvođenje žalbenog postupka na odluke Zavoda za intelektualnu svojinu u vezi patenata se još uvijek razmatra, u smislu pronalaženja racionalnog rješenja, ali će se za patent kao pravo industrijske svojine uvesti dvostепенost u odlučivanju.

III.4. SPROVOĐENJE

Odredbe koje odgovaraju mjerama, postupcima i sredstvima za poštovanje prava intelektualne svojine predviđene u Direktivi 2004/48 Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. IV 2004. o poštovanju prava intelektualne svojine sadržane su u poglavljima „Građansko pravna zaštita“ posebnih zakona koji uređuju oblast intelektualne svojine a koji su naznačeni u Zakonodavnom okviru.

Osim toga, neke mjere iz Direktive 2004/48 ugrađene su u opštim zakonima i to u: Zakonu o primjeni propisa kojima se uređuje zaštita prava intelektualne svojine (“Službeni list RCG”, br. 25/05 i “Službeni list CG”, br. 37/11 i 40/11), Zakonu o zaštiti neobjavljenih podataka (“Službeni list RCG”, br. 16/07 i “Službeni list CG2, br. 73/08), Zakonu o optičkim diskovima (“Službeni list CG” ,br. 2/07 i 53/11), Zakonu o opštem upravnom postupku (“Službeni list RCG”, br. 60/03 i “Službeni list CG”, br. 32/11) i Zakonu o inspekcijском nadzoru (“Službeni list CG”, br. 39/03 i “Službeni list CG”, br. 76/09 i 57/11), Zakonu o parničnom postupku (“Službeni list RCG”, br. 22/04 i 76/06), Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju (“Službeni list CG”, br.36/11) i Zakonu o obligacionim odnosima (“Službeni list CG”,br. 47/08). i Krivičnom zakoniku Crne Gore („Službeni list RCG”, br. 70/03, 13/04, 47/06 i “Službeni list CG”, br. 40/08, 25/10 i 32/11).

Prema ocjeni Crne Gore i prema Izvještaju o skriningu posebni zakoni na području prava intelektualne svojine, kao i okviri opšteg procesnog i materijalnog zakonodavstva, imaju visok stepen usklađenosti s pravnom tekovinom Evropske unije i odredbama Direktive 2004/48/EZ.

Crna Gora je implementirala u svoje zakonodavstvo predviđene mjere u Direktivi 2004/48/EZ, kao što su: pribavljanja dokaza o povredama prava intelektualne svojine, pravo na obavještenje, privremene mjere i mjere obezbjeđenja dokaza, korektivne mjere, jemstvo, sudski nalozi, ukidanje privremenih mjera, naknada štete, zaštita identiteta svjedoka, objavljivanje sudskih odluka, prekršaji i sankcije i kodeksi ponašanja.

Crna Gora je, u saradnji s ekspertima angažovanim putem IPA Nacionalnog projekta “Strengthening the intellectual and Industrial Property Policies of Montenegro” pripremila analizu usklađenosti zakonodavstva s Direktivom 2004/48. U skladu s tim, u Predlogu Zakona o patentima koji je trenutno u proceduri međuresorskog usaglašavanja, i čije se usvajanje u Skupštini Crne Gore očekuje do kraja 2013, u potpunosti je implementirana Direktiva 2004/48,.

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

Takođe, u izmjenama i dopunama Zakona o žigu i Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna “pravo na obavještenje” (član 8 Direktive) vezaće se za “komercijalne razmjere” koji koristi i Direktiva 2004/48 kako bi se izbjeglo široko tumačenje, kao i odredbe za sudske naloge protiv posrednika.

Nacrti zakona o patentima, žigu i pravnoj zaštiti industrijskog dizajna koji su postupku usvajanja su u potpunosti usklađeni s odredbama Direktive o sprovođenju prava intelektualne svojine 2004/48, kojom se predviđa obaveza pružanja informisanja (član 8 Direktive) kao i mjere protiv posrednika (član 11 Direktive). Potpuno usklađivanje propisa Crne Gore u oblasti sprovođenja prava intelektualne svojine s Direktivom 2004/48 očekuje se najkasnije do kraja 2015.

III.5. JAČANJE INSTITUCIONALNOG I ADMINISTRATIVNOG KAPACITETA

ZAVOD ZA INTELEKTUALNU SVOJINU

- Zapošljavanje novih kadrova

Važećim Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 31 službeničko i namješteničko mjesto.

Stvaran broj zaposlenih u Zavodu za intelektualnu svojinu je 23, uključujući direktora. Prema važećem Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta i predlogu novog Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, 85% zaposlenih u Zavodu za intelektualnu svojinu je s visokom školskom spremom (VSS) što doprinosi efikasnijem ostvarivanju zaštite prava intelektualne svojine i postizanju nivoa zaštite kakav postoji u EU. U narednom periodu planirano je da se ojačaju administrativni kapaciteti Zavoda, poboljšaju informatički alati kako bi se unaprijedila saradnja s nosiocima prava i državnim organima za sprovođenje prava intelektualne svojine i da se pojačaju aktivnosti na podizanju svijesti javnosti o značaju prava intelektualne svojine. U skladu s predlogom novog Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, planirano je zapošljenje pomoćnika direktora za Sektor za informacione usluge i registre i/ili samostalnog savjetnika I za IT. Naznačeno zapošljenje je od izuzetnog značaja za obavljanje redovne djelatnosti Zavoda za intelektualnu svojinu, posebno uzimajući u obzir važnost IT Sektora, te zadovoljenje standarda koje traži Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu (WIPO) i Evropski patentni zavod (EPO).

- Potrebna oprema

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

Radi poboljšanja kvaliteta rada Zavoda za intelektualnu svojinu u obavljanju poslova, potrebni su određeni alati i softver i to: softver koji omogućava uspostavljanje elektronskog registra žigova naznačenih na Crnu Goru (softver pomoću koga se preuzimaju i unose u jedinstvenu bazu podataka žigovi naznačeni na Crnu Goru); softver - Document Management System na nivou Zavoda za intelektualnu svojinu iz oblasti žigova; softver - digitalizacija postupka rada sa svim ulaznim/izlaznim dokumentima, kao i automatskim generisanjem svih karakteristika za EDMS; softver - pretraga baza podataka žigova s verbalnim i grafičkim elementima; uspostavljanje relevantne baze podataka žigova radi postavljanja na web stranicu Zavoda za intelektualnu svojinu u svrhu bolje saradnje s institucijama za sprovođenje prava intelektualne svojine tako i za treća lica; skeneri za digitalizaciju prispele dokumentacije i elektronsko pohranjivanje i klijenti 7 desktop računara za IT sektor i Odsjek za žigove.

- Potrebna infrastruktura

U dijelu nadležnosti Zavoda za intelektualnu svojinu, postojeća infrastruktura zadovoljava neophodne potrebe.

Zavod za intelektualnu svojinu Crne Gore s Evropskom patentnom organizacijom ima zaključen Plan bilateralne saradnje, kojima se predviđa set mjera za poboljšanje informatičke infrastrukture Zavoda. U okviru tih mjera biće urađena on-line baza registrovanih patenata i postavljena na web stranicu Zavoda. Zavod je svjestan svoje obaveze da uspostavi on-line bazu podataka za registraciju žiga i industrijskog dizajna. Ovo pitanje je usko vezano za finansijske prilike Zavoda zbog čega će Vlada obezbijediti finansijska sredstva za pripremu i instaliranje profesionalnih alata za on line baze registrovanih žigova i industrijskog dizajna, tj. unaprijediti kompletnu infrastrukturu Zavoda.

MINISTARSTVO EKONOMIJE

Ministarstvo vrši nadzor nad zakonitošću upravnih akata i nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Zavoda za intelektualnu svojinu.

- Zapošljavanje novih kadrova

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva ekonomije u oblasti intelektualne svojine predviđena su dva radna mjesta, po jedno za oblast industrijske svojine i autorskog i srodnih prava. Kako je radno mjesto za oblast autorskog i srodnih prava upražnjeno, a imajući u vidu značaj navedene oblasti, kao i obaveze koje predstoje na zakonodavnom polju, neophodno je obezbijediti finansijska sredstva za upošljavanje i popunjavanje navedenog radnog mjesta.

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

- **Potrebna oprema**

U dijelu nadležnosti Ministarstva ekonomije, ne postoji potreba za nabavkom dodatne opreme.

- **Potrebna infrastruktura**

U dijelu nadležnosti Ministarstva ekonomije, postojeća infrastruktura zadovoljava neophodne potrebe.

UPRAVA CARINA

- **Zapošljavanje novih kadrova**

Uprava carina planira da do kraja 2014. zaposli još jednog službenika u Odsjeku za intelektualnu svojinu jer je zaštita prava intelektualne svojine jedna od važnih Carinskih smjernica (EU Customs Blueprints) i Uprava carina nastoji da svoje aktivnosti na ovom polju učini što efikasnijim, kako bi se suzbio promet krivotvorene i piratizovane robe. U narednom periodu planirano je da se ojačaju administrativni kapaciteti, poboljšaju informatički alati, unaprijedi saradnja s nosiocima prava i državnim organima koji se bave zaštitom prava intelektualne svojine, da se pojačaju aktivnosti na podizanju svijesti javnosti i promoviše uloga carine u borbi protiv piraterije i krivotvorenja i da se posebna pažnja obrati na kontrolu krivotvorene robe, kada se radi o lijekovima, prehrambenim proizvodima, električnim uređajima i djelovima mašina, koji mogu predstavljati realnu opasnost za zdravlje i bezbjednost građana. Shodno Poslovnoj strategiji Uprave carina 2013-2015 planirano je da se do kraja 2013, u cilju jačanja operativnih kapaciteta i efikasnijeg sprovođenja mjera zaštite, imenuju kontakt osobe/koordinatori za prava intelektualne svojine u područnim jedinicama carinarnicama. Njihov zadatak će biti obavljanje poslova koordinacije između odsjeka za intelektualnu svojinu i carinarnica i carinskih ispostava (informisanje carinskih službenika o izmjenama i dopunama propisa, usvojenim rješenjima za zaštitu intelektualne svojine, pružanje pomoći u identifikaciji robe prilikom pregleda pošiljki, vođenje evidencija o zadržanoj i smještenoj robi u magacinskim prostorima, pružanje pomoći nosiocima prava intelektualne svojine prilikom pregleda i eventualnog uzorkovanja robe i sl.). Uprava carina je odlučna u namjeri da unaprijedi sprovođenje mjera carinskog nadzora i kontrola robe za koju postoji sumnja da povrijeđuje prava intelektualne svojine. U tom cilju jednobraznu i efikasnu primjenu propisa, koji regulišu sprovođenje mjera za zaštitu prava intelektualne svojine, osiguraće se kroz kontinuiranu edukaciju carinskih službenika.

- **Potrebna oprema**

Uprava carina se pri kontroli robe za koju postoji sumnja da povrijeđuje prava intelektualne svojine oslanja na informacijski sistem odnosno aplikacije za intelektualnu svojinu, a koje se

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI

19. IV 2017.

konstantno unaprijeđuju i modernizuju. U septembru 2008. instalirana je baza podataka za intelektualnu svojinu (INES). Baza podataka je instalirana u Odsjeku za intelektualnu svojinu i u istu se unose podaci iz zahtjeva za zaštitu prava intelektualne svojine, kao i podaci o prekidima carinskih postupaka. Kroz IPA 2007 Regionalni projekat o industrijskoj i intelektualnoj svojini za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku, čiji je nosilac bila Evropska patentna organizacija (EPO), izvršeno je unapređenje postojeće baze za intelektualnu svojinu INES u unaprijeđenu verziju INES+. Unaprijeđena verzija INES+ instalirana je 20. X 2010. od strane eksperata koje je angažovao EPO-a. Na Intranet portalu Uprave carina (Oglasna tabla) se nalazi poseban folder "Intelektualna svojina", koji je namijenjen carinskim službenicima. Podaci s portala se redovno ažuriraju. Na Intranet portalu Uprave carinskim službenicima su dostupne fotografije originalne odnosno krivotvorene robe, vodiči i katalogi za identifikaciju krivotvorene robe, prezentacije s podacima koji im mogu pomoći pri pregledu robe i odabiru odnosno identifikaciji pošiljki, kao i drugi raspoloživi podaci o krivotvorenoj robi. Početkom jula 2012. Uprava carina je pristupila IPM portalu (Inter-face Public Members) veb sajtu Svjetske carinske organizacije (SCO), za područje borbe protiv krivotvorenja i piraterije. IPM veb stranica predstavlja sigurno sredstvo za razmjenu informacija između carinskih uprava i nosilaca prava. Carinski službenici korišćenjem ovog sajta imaju mogućnost da vide korisne informacije o legalnim tokovima robe, kontakte predstavnika nosilaca prava, fotografije robe i podatke koji mogu pomoći u razlikovanju originalne i krivotvorene robe. Korišćenje IPM aplikacije je jednostavno i pretraga se vrši po nazivu žiga (brenda). Osim navedenog pri pregledu robe Uprava carina koristi analizu rizika. Podaci o rizicima u ovoj oblasti, odnosno profilima rizika su uključeni u elektronski sistem analize rizika, i predmet su analiza, promjena, uključivanja novih profila i sl. što predstavlja kontinuiran proces.

- **Potrebna infrastruktura**

Imajući u vidu trenutne potrebe i kapacitete Uprave carina prilikom sprovođenja mjera za zaštitu prava intelektualne svojine, ne postoje problemi sa skladištenjem zaplijenjene robe, uzimajući u obzir broj prekida carinskih postupaka i količinu zadržane robe posljednjih godina.

UPRAVA POLICIJE

- **Zapošljavanje kadrova**

Ministarstvo unutrašnjih poslova je u novom Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u okviru Uprave policije u organizacionoj jedinici Sektor kriminalističke policije - Odsjek za suzbijanje privrednog kriminaliteta, sistematizovalo dva radna mjesta kojima su u opisu poslova dodata i krivična djela iz oblasti zaštite intelektualne svojine. Pri

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI

19. IV 2017.

Upravi policije postoji i Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, u okviru kojeg postoji linija rada koja se bavi otkrivanjem počinitelja krivičnih djela kompjuterskog kriminala i zaštite intelektualne svojine gdje je sistematizovano jedno radno mjesto, što omogućuje bolje rezultate postupanja i kvalitetniju zaštitu prava intelektualne svojine u Crnoj Gori. U okviru ovih Odsjeka rade visoko obrazovani službenici koji su sposobni da odgovore zadacima koji se pred njih postavljaju u vezi otkrivanja krivičnih djela protiv intelektualne svojine, piraterije i falsifikovanja. Edukacija će se dalje nastaviti s tendencijom sve bolje i kvalitetnije saradnje s privatnim sektorom (nosioci prava i veliki proizvođači, te pružaoci usluga pristupa na Internet), čime će se postići veći kvalitet postupanja, kao i bolja zaštita prava intelektualne svojine na području Crne Gore. Shodno navedenom, nije predviđeno zapošljavanje novih kadrova.

- **Potrebna oprema**

U dijelu nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, nabavka opreme za potrebe službenika Sektora kriminalističke policije – Odsjeka za suzbijanje privrednog kriminaliteta i Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije je definisana Akcionim planom za Poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost. Predviđeno je opremanje pomenutih odsjeka adekvatnim vozilima, IT opremom za zaštitu i prikupljanje dokaza i ostalim materijalno-tehničkim sredstvima koja će se postepeno obezbjeđivati u periodu od 2014 – 2018.

- **Potrebna infrastruktura**

U dijelu nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, u narednom periodu predviđena je reorganizacija u Sektoru kriminalističke policije – Odsjeku za suzbijanje privrednog kriminaliteta.

Reorganizacija predviđa izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva unutrašnjih poslova, sa ciljevima: reorganizacije, definisanja nadležnosti i centralizacije linije rada privrednog kriminaliteta. Prema akcionom planu za poglavlja 23 i 24 posebna pažnja biće posvećena jačanju kadrovskih kapaciteta linije rada privrednog kriminaliteta, raspoređivanju novih službenika na nepopunjena radna mjesta, jačanju kadrovskih kapaciteta i organizovanje edukativnih programa u zemlji i inostranstvu (kursevi, obuke, seminari, studijske posjete) iz nadležnosti linije rada privrednog kriminaliteta s posebnim akcentom na korupciju, pranje novca, finansijske istrage, falsifikovanje novca (eura), zloupotrebe i falsifikovanje platnih kartica, bezbjednosti računarskih podataka, autorskih prava i intelektualne svojine. Sprovođenje navedena reorganizacija predviđeno je za 2014.

UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

CG

INTERNO PRESTANAK TAJNOSTI
19. IV 2017.

- **Zapošljavanje novih kadrova**

U okviru Uprave za inspekcijske poslove Tržišna inspekcija vrši nadzor na području intelektualne svojine (autorsko i srodna prava i prava industrijske svojine) po službenoj dužnosti i po zahtjevima (opšti i pojedinačni) nosilaca prava intelektualne svojine. U Upravi za inspekcijske poslove u Odsjeku Tržišne inspekcije nije potrebno zapošljavanje novih kadrova, jer se s postojećim brojem tržišnih inspektora može izvršavati nadzor nad zaštitom prava intelektualne svojine u Crnoj Gori. U Tržišnoj inspekciji je ukupno 51 inspektor, koji su raspoređeni u tri područne jedinice (sjeverna, centralna i južna). Međutim, treba nastaviti s obukama i edukacijom tržišnih inspektora u ovoj oblasti. U saradnji sa Zavodom za intelektualnu svojinu, tržišni inspektori su pohađali obuke u ovoj oblasti, ali je potrebno vršiti kontinuiranu edukaciju, kako bi se rad inspektora unaprijedio.

- **Potrebna oprema**

Tržišna inspekcija u svom radu koristi informacioni sistem (TRIS), u okviru kojeg se evidentira cjelokupan rad inspektora. Ovaj sistem, iako evidentira sprovedene inspekcijske kontrole u oblasti zaštite intelektualne svojine, ipak ne daje cjelokupan presjek stanja kada je u pitanju intelektualna svojina. Iz tog razloga, potrebno je uspostaviti poseban sistem/aplikaciju koja bi bila namijenjena zaštiti prava intelektualne svojine. Pomenuta aplikacija će se nastojati obezbijediti do kraja 2015. Tržišnoj inspekciji je u okviru Regionalnog programa za intelektualnu svojinu (IPA 2007), u 2010. ustupljena aplikacija INES (Intellectual Property Rights), koju koristi Uprava carina i koju je u okviru istog Programa trebalo prilagoditi potrebama Tržišne inspekcije. Međutim, kako je pomenuti projekat završen, očekivano prilagođavanje nije izvršeno, zbog čega INES aplikacija u Tržišnoj inspekciji nije u funkciji usljed nedostatka finansijskih sredstava i stručne podrške.

- **Potrebna infrastruktura**

Tržišna inspekcija ne raspolaže s prostorom neophodnim za skladištenje oduzete robe, što predstavlja cilj koji je neophodno ispuniti tokom 2015 ukoliko finansijske prilike dozvole.

SUDSKI ORGANI

- **Zapošljavanje novih kadrova**

Privredni sud u Podgorici, u kojem postoji Odjeljenje za intelektualnu svojinu, je nadležan za sporove između pravnih lica za oblast intelektualne svojine. U Odjeljenju je zaposleno pet sudija, što je po ocjeni tog suda dovoljan broj za rješavanje sporova iz oblasti zaštite prava intelektualne svojine. Crna Gora će nastaviti s obukama i daljom kontinuiranom edukacijom sudija kroz organizovanje seminara uz učešće domaćih i stranih eksperata preko Centra za

edukaciju nosilaca pravosudne funkcije Crne Gore, kao i organizovanje studijskih posjeta specijalizovanim sudovima iz okruženja koji se bave rješavanjem sporova iz ove oblasti.

- **Potrebna oprema**

Privredni sud u Podgorici je informatički opremljen, s tim što postoji potreba za novim softverom i hardverom, radi pružanja još bolje informatičke podrške statističkom praćenju sudskih predmeta, pa i predmeta iz oblasti zaštite prava intelektualne svojine, koji se očekuje da bude obezbijeđen do kraja 2015. Privredni sud cijeni da je za obavljanje informatičkih poslova dovoljno angažovanje jednog informatičara koji obavlja ove poslove. Takođe, Privredni sud cijeni da treba i dalje raditi na jačanju saradnje i koordinaciji svih organa koji učestvuju u sprovođenju prava intelektualne svojine u Crnoj Gori i njihovom informatičkom povezivanju. Takođe je potrebno omogućiti dodatno učenje stranih jezika, posebno stručne terminologije.

- **Potrebna infrastruktura**

U cilju specijalizacije sudija iz oblasti intelektualne svojine a radi bržeg i efikasnijeg rješavanja sporova, Crna Gora razmatra mogućnost izmještanja nadležnosti iz oblasti intelektualne svojine s osnovnih sudova na Privredni sud u Podgorici. Odluka i vremenski okvir za prenošenje nadležnosti između sudova će biti naknadno definisan kroz plan reorganizacije pravosudne mreže.

III.6. KORDINACIJA INSTITUCIJA ZADUŽENIH ZA SPROVOĐENJE

Za efikasno suzbijanje povreda prava intelektualne svojine postoji stalna saradnja i koordinacija između svih institucija u čijoj je nadležnosti zaštita prava intelektualne svojine u Crnoj Gori, a posebno onih koji operativno djeluju i istražuju ovu pojavu.

Uprava carina, Tržišna inspekcija, Agencija za lijekove, Uprava policije, Fitosanitarna uprava ostvaruju dobru saradnju sa Zavodom za intelektualnu svojinu. Zavodu se redovno obraćaju radi dobijanja podataka o registrovanim pravima intelektualne svojine, u slučajevima prekida carinskih postupaka po službenoj dužnosti, a kada je to neophodno održavaju se i zajednički sastanci na kojima se razmatraju konkretne teme.

Takođe, predstavnici ovih institucija učestvovali su izradi Nacionalne strategije intelektualne svojine za period 2012-2015, koja predstavlja odličnu osnovu za saradnju, a čiji su ciljevi unaprijeđeno sprovođenje prava intelektualne svojine, povećanje ekonomskog rasta kroz djelotvornu upotrebu intelektualne svojine, unapređenje i modernizacija informacionih sistema u pogledu pitanja intelektualne svojine i dr.

Što se tiče odnosa između Ministarstva ekonomije i Zavoda za intelektualnu svojinu crnogorsko zakonodavstvo jasno definiše pravila. Ministarstvo vrši nadzor nad zakonitošću

upravnih akata i nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Zavoda za intelektualnu svojinu.

Prema Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave Crne Gore, Zavod za intelektualnu svojinu je nezavisan državni organ odgovoran za poslove koji se odnose na: ispitivanje prijava i ispunjenost uslova za priznavanje prava industrijske svojine; rješavanje o sticanju prava na patent, žig, dizajn, topografiju integrisanih kola i oznake geografskog porijekla (industrijska svojina); utvrđivanje prestanka prava industrijske svojine; objavljivanje podataka u vezi sa prijavama za priznavanje prava industrijske svojine; pružanje informacionih usluga u vezi sa prijavama i pravima industrijske svojine; vođenje registara prijava za priznavanje prava industrijske svojine, registra prava industrijske svojine i registara zastupnika fizičkih i pravnih lica u postupcima za priznavanje prava industrijske svojine; prijem u depozit i evidenciju autorskih djela i predmeta nad kojima postoje srodna prava; izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; nadzor nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; obavljanje međunarodne saradnje u oblasti intelektualne svojine; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Crna Gora će nastaviti da preduzima mjere na unapređenju saradnje s nadležnim organima, u cilju što efikasnijeg ostvarivanja zaštite prava intelektualne svojine i postizanja nivoa zaštite kakav postoji u Evropskoj uniji.